

# KIDS

## KVALITETSUDVIKLING I DAGINSTITUTIONER

2. reviderede udgave

### INDIVIDUEL RAPPORT

UNDERSØGELSE: Andedammen - Børnehave

INSTITUTION: Dagtilbudsforvaltningen Billund

INSTITUTIONSTYPE: Børnehave

INFORMANT: Signe Fjordside

RAPPORT UDSKREVET: 30-08-2022



## Denne rapport indeholder:

- Opgørelsesskema
- Vurdering af de 9 områder
- Vurderingsark

Ud fra de forskellige oversigter kan du se, på hvilke områder der er scoret hhv. højt eller lavt i forhold til lavest og højest mulige score og derefter gå tilbage til enkelte områder og se, ved hvilke items der er scoret højt og lavt. På den måde kan spørgsmålene bruges som refleksionsspørgsmål, der kan pege fremad i arbejdet med at forbedre kvaliteten i daginstitutionen. I manualen *KIDS – kvalitetsudvikling i daginstitutioner 2. reviderede udgave* kan du få mere baggrundsviden, læse mere om de forskellige områder og se litteraturlisten, der kan være nyttig i det videre arbejde.

## Opgørelsesskema

	Lavest mulige score	Højest mulige score	Score	%
1. Fysiske omgivelser	22	110	100	90,9
Indendørs	12	60	53	88,3
Udendørs/legeplads	10	50	47	94
2. Relationer	21	105	94	89,5
3. Leg og aktivitet	27	135	120	88,9
<b>Ialt</b>	<b>70</b>	<b>350</b>	<b>314</b>	

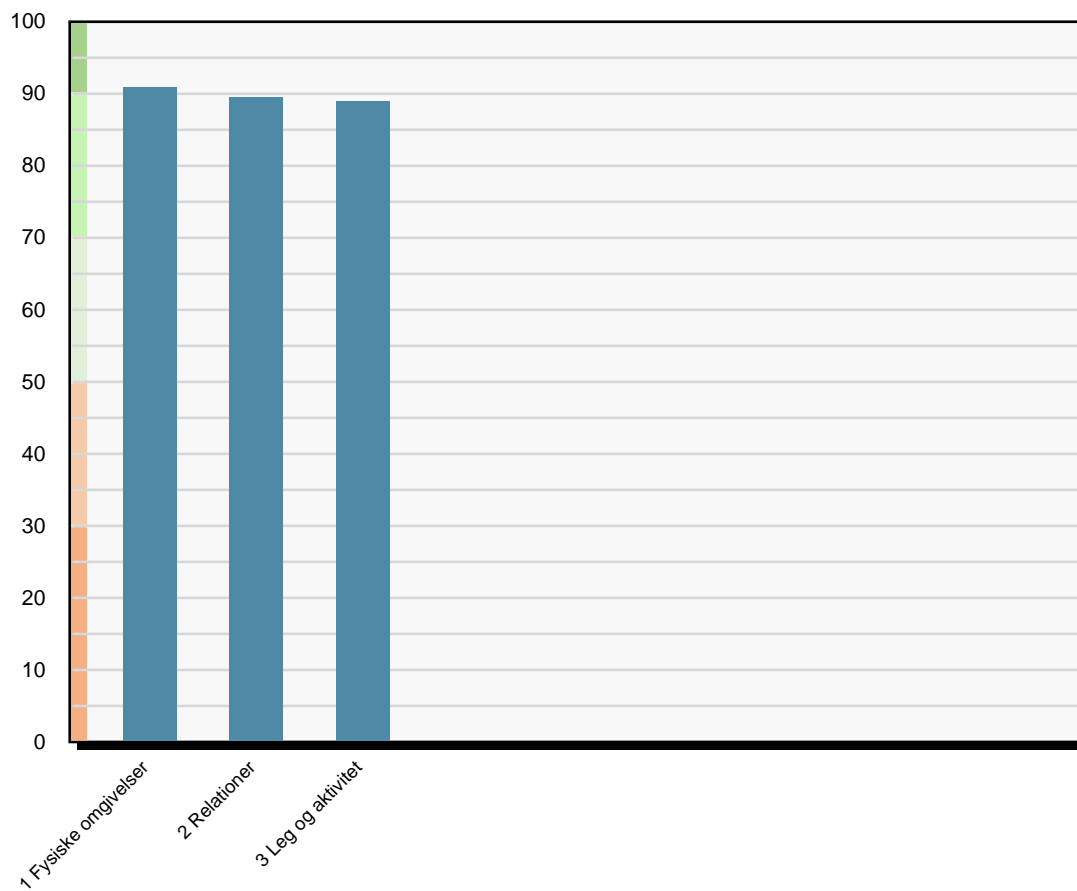
### Vejledende retningslinjer for scoren

Herunder ses vejledende retningslinjer for, hvordan du vurderer institutionens kvalitet, ud fra procentvise scorere.

Procentvis score	Vurdering	Farvekode
90-100 %	Fremragende kvalitet	
70-90 %	God kvalitet	
50-70 %	Tilstrækkelig kvalitet	
30-50 %	Utilstrækkelig kvalitet	
0-30 %	Ringe kvalitet	

## Vurdering af de 9 områder

% af maximal score



## Vurderingsark

### FYSISKE OMGIVELSER

#### 1.A. INDENDØRS

1.1. Rum i rummet - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Rummet er ikke opdelt, ud over med borde og stole. Der er legetøj og materialer i reoler ved væggene.	Der er nogle enkelte muligheder for, at børnene og pædagogerne kan fordele sig og danne rum i rummet for samvær og aktiviteter, fx opdelt med reoler eller andre rumdelere.	Der er enten rum, børnene kan fordele sig i, eller rummet er inddelt, så det giver mulighed for en god fordeling af børn og voksne i forhold til antallet af børn.		
1	2	3	4	5

1.2. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle steder, hvor man kan være aktiv, og hvor man kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
1	2	3	4	5

1.3. Forstyrrelser - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle områder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
1	2	3	4	5

1.4. Tematiserede legeområder - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx dukkekrog, køkkenområde, konstruktionsområde).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
1	2	3	4	5

1.5. Understøtter rummet legen? - indendørs Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (her tænkes også på figurer og andet tilbehør til borge, skibe, dukkehuse osv. Der er fx borge, men ingen figurer).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for børnene.		

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

### 1.6. Tilgængelighed for børnene - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Meget legetøj og mange materialer er ikke i børnehøjde, så børnene selv kan tage det i anvendelse.	Nogle materialer (ca. halvdelen) er i børnehøjde. Andre materialer (fx spil, puslespil, maling, farver m.v.) er uden for børnenes rækkevidde, så børnene skal bede pædagogerne om dem.	Materialer og legetøj er tilgængelige for børnene, så de ikke behøver bede pædagogerne om dem.		
1	2	3	4	5

### 1.7. Aktiviteter og tydelighed - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i rummene, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her er man stille“, „her læser man“, „her kan man være mere fysisk aktiv“.		
1	2	3	4	5

### 1.8. Er rummene indbydende? - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er rodet og fx stolet op og ikke klargjort til dagen.	Der er gjort klar til dagen, fx stolet ned, men legetøj og materialer er ikke stillet indbydende op.	Der er gjort klar til dagen. Legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter.		
1	2	3	4	5

### 1.9. Rum og æstetik - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Rummene virker nedslidte.	Rummene er nogenlunde vedligeholdte.	Rummene er indbydende og velholdte.		
1	2	3	4	5

### 1.10. Materialer og legetøj - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Materialer og legetøj er triste og uindbydende.	Legetøj og materialer er delvist vedligeholdte (ca. halvdelen).	Materialer og legetøj er velholdte og intakte.		
1	2	3	4	5

### 1.11. Værksteder - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ingen pædagogiske værksteder i institutionen. Når der skal være værkstedslignende aktiviteter, skal det planlægges.	Der er nogle pædagogiske værksteder i institutionen, fx træværksted, maleværksted eller bageværksted, men der er kun adgang for børnene, når det er planlagt.	Institutionen råder over pædagogiske værksteder, der er åbne og tilgængelige.		
1	2	3	4	5

### 1.12. Antal børn i grupperum - indendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er mere end 26 børnehavebørn i grupperummet. Der er mere end 14 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er 22-24 børnehavebørn i grupperummet. Der er 11-12 vuggestuebørn i grupperummet.	Der er under 20 børnehavebørn i grupperummet. Der er under 10 vuggestuebørn i grupperummet.		
1	2	3	4	5

### Eventuelle kommentarer til temaet fysiske omgivelser – indendørs

Børnehaven er indrettet:

Andedammen Børnehaven er indrettet med et vindfang som hovedindgang som leder indtil en lille pult og efterfølgende garderobe, forenden af garderoben findes et mødelokale og en dør ind til det tilstødende bibliotek og hal. På højrehånd findes der kontor og personalestue samt vuggestue afd. Når der drejes til venstre, kommer man ind i børnehaven afd. via en lang gang. På højre side findes der et opholdsareal med en lille sofa samt bogreol, et depot, et badeværelse og køkkenet med siddepladser der ligger op ad fællesarealet. På venstre side er der et opholdsrum med kiggevindue og et ur aftegnet på gulvet, herefter et pudrum/aktivitetsrum. Forenden af fællesarealet er to rum henholdsvis et krea-rum og et rum med wiseflow i loftet. I alle rum er der enten borde/stole gruppe oppe eller mulighed for at tage ned fra væggen samt rumdelere og skabe til opbevaring. I fælles rummet er der en lille rund repos med trapper og hule. Borde samt stole og en hule/afgrænset område med trappestige op til endnu en hule oppe i højden. Der er denne dag taget endnu en afd. I brug nemlig drivhuset. Drivhuset er 5 min gang væk fra børnehaven og er indrettet med et stort grupperum, et kombineret opholds- og køkkenrum, indgang med adgang til depot, pudrum, rengøringsrum, toiletter og garderobe samt køkkenet samt opholdsarealerne. Udover dette findes der omme bagved et overdækket areal med træværksted.

Rum i rummet:

Der er gennemgående forskellige funktioner i de rum der er i børnehaven. Der er bl.a. pudrum, wiseflowrum, krearum, opholdsrum med kiggevindue og ur aftegnet på gulvet, derudover findes der et lille areal med en sofa og et borde/stoleareal i køkkenet. Fællesarealet er indrettet med to borde/stole grupper, en repos med hule, et afgrænset huleområde ved gulvet og oppe i højden samt et lille område med en bogreol hængt op på væggen. Kendetegne for alle rum er at der er rumdelere til opbevaring samt indbyggede skabe i de fleste rum. Rummene er delt op af vægge ellers er det overvejende de ting der er i rummet som afgrænser arealerne.

Områder til højt og lavt aktivitetsniveau:

Det observeres at der fra morgenen i fællesrummet løbende sættes gang i flere stillesiddende aktiviteter af det tilstedeværende pædagogiske personale. I takt med at der kommer flere børn øges brugen af de forskellige tilstødende rum, bl.a. pudrummet og wiseflowrummet ifm. at nogle børn har behov for aktiviteter med højere aktivitetsniveau. Fællesrummet bliver i noget omfang i løbet af morgenen brugt ifm. højere aktivitetsniveau, dette guider det pædagogiske personale dog ud i de tilstødende rum. Denne dag observeres det, at der indenfor i høj grad er plads til aktiviteter i højt og lavt niveau. Omkring kl. 7:45 tager en af det pædagogiske personale de børn der har lyst med ud, hvilket betyder at der kun observeres få børn i aktiviteter indenfor. I drivhuset observeres det ligeledes, at der er plads til aktiviteter med højt og lavt aktivitetsniveau. Denne dag er der åbent for aktiviteter både inde og ude. De aktiviteter der er i gang indenfor, er i forskellige perioder maling, fælles dans efter oprydning og spisning. Derudover bliver der hamret og banket i det tilstødende værksted.

Tematiserede legeområder:

Det observeres at der i de forskellige grupperum er et eller flere tematiserede legeområder – alle grupperum har noget forskelligt.

Der er f.eks. grupperummet med wiseflow – herinde findes et lille sidde område og spejl, i pudrummet er der store byggepuder, madras til gulvet, klatrevæg og kroge til at hænge diverse ting op i, disse observeres dog ikke i brug denne dag. Der er i krea-rummet opbevaring og hylder placeret hele vejen rundt langs væggene med de tilgængelige materialer. Der er i indhakked placeret en sofa og en bogreol.

## Eventuelle kommentarer til temaet fysiske omgivelser – indendørs

Det observeres at der generelt er lavet rum i rumme vha. de tilstedeværende legeområder. Opbevaring og rumdelere ses placeret langs væggene og i depotet.

I drivhuset er det ligeledes rum hvor opbevaringen står langs væggen og så er der lavet nogle områder med bl.a. en købmandsdesk, borde og stole område til forskellige aktiviteter og et værksted.

Understøttelse og tilgængelighed for børnene:

Det observeres at der umiddelbart er åbent for alle børn i de forskellige områder. Børnene observeres om morgenen at bruge de forskellige rum og sætte ord på hvad de må hvor. Der findes ting frem i takt med at børnene efterspørger dette – det observeres at nogle børn selv henter ting, mens andre hjælpes af de tilstedeværende voksne.

Aktiviteter og tydelighed:

Det observeres at børnene generelt har let ved at afkode rummene, de fleste børn ved hvad de kan/må i de forskellige rum. Det observeres at der findes ting frem og at rummene bliver brugt alt efter behovet fra børnene. Det observeres at de børn der hører til lilla gruppe, de store børn, går i drivhuset kl. ca. 8:25 – resten følges med det andet pædagogiske personale kl. 9:00. Resten af børnene spiser formiddagsmad kl. 9:20. Det observeres at børnene inddeles i madgrupper og sidder i faste bordgrupper. Efter formiddagsmaden er der forskellige aktiviteter sat i gang, her observeres det at børnene kan være med efter hvad de har lyst til.

Dette gør sig også gældende i de observerede aktiviteter i drivhuset.

Er rummene indbydende:

Det observeres at rummene generelt er indbydende og legetøjet er intakt og alderssvarende. Der er ikke fundet noget frem fra morgenen af, men det findes løbende, i takt med at der kommer flere børn.

Grupperummene er tematiserede legeområder, nogle mere tydelige end andre, de er observeres opryddede og tilgængelige for børnene i løbet af dagen.

Værksteder:

Der er et krea-rum, bordgruppe i køkkenet, der er wiseflow-rum, pude-rum og krea- samt værkstedområde i drivhuset. Rummene observeres kun i et vidst omfang i brug i løbet af dagen, da de fleste aktiviteter foregår udendørs denne dag.

Antal børn i grupperum:

Der er denne dag en god fordeling af børn i de forskellige områder/rum og til diverse aktiviteter der sættes i gang – fra morgenen observeres der i perioder en del børn i gang med forskellige aktiviteter samlet i fællesrummet – hvilket giver en smule virvar.



## 1.B. UDENDØRS/LEGEPLADS

<b>1.13. Lege med fysisk udfoldelse og rolige lege – udendørs</b> Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan lege mere rolige lege.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være fysisk aktive, og områder, hvor de kan lege rolige lege.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan lege roligt.		
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

<b>1.14. Legesteder – udendørs</b> Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tilstrækkeligt med legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.	Der er nogle få (4-5) gode og klargjorte legesteder, men ikke tilstrækkeligt til antallet af børn.	Der er tilstrækkeligt (over 6) med gode og klargjorte legesteder til rådighed i forhold til antallet af børn.		
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

<b>1.15. Områder til højt og lavt aktivitetsniveau – udendørs</b> Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke områder, hvor børnene kan være aktive, og samtidig områder, hvor børnene kan være i ro.	Der er nogle områder, hvor børnene kan være aktive, og nogle områder, hvor børnene kan finde ro.	Der er balance mellem steder, hvor der sker mange ting, og steder, hvor børnene kan være i fred og finde ro.		
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

<b>1.16. Forstyrrelser – udendørs</b> Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Det er ikke muligt at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andres aktiviteter.	Der er nogle steder, hvor der er mulighed for at have aktiviteter, uden at de forstyrres af andre.	Der er mulighed for at have aktiviteter uden at blive forstyrret af andres aktiviteter.		
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

<b>1.17. Tematiserede legeområder – udendørs</b> Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.				
Der er ikke tematiserede legeområder.	Der er nogle (4-5) tematiserede legeområder (fx cykel-/kørebane, sandkasse, huse, legetårn).	Der er mange (over 6) gode, afgrænsede og tematiserede legeområder, hvor børnene kan lege.		
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

### 1.18. Lege- og aktivitetsformer – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke mulighed for varierede legeformer på legepladsen.	Legepladsen lægger overvejende vægt på aktiviteter og lege med fysisk udfoldelse. Der er enkelte områder til rollelege (fx sandkasse med hus).	Legepladsen understøtter forskellige legeformer: fysisk udfordrende lege, rollelege, konstruktionslege og regellege.		
1	2	3	4	5

### 1.19. Muligheder for at bruge kroppen – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er begrænsede muligheder for at bruge kroppen alsidigt.	Der er enkelte muligheder for at bruge kroppen på forskellige måder.	Der er mulighed for lege og aktiviteter, der udfordrer børnene og giver mulighed for at udvikle kroppen på mange forskellige måder, fx spille bold, cykle, klatre, rutsje og gynges.		
1	2	3	4	5

### 1.20. Understøtter legepladsen legen? – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Der er ikke tilstrækkelige materialer/legetøj til rådighed for børnenes leg (fx spande, skovle, cykler, dukker og biler).	Der er legetøj og materialer til rådighed for børnene.	Der er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for alle børnene.		
1	2	3	4	5

### 1.21. Aktiviteter og tydelighed – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Legepladsen er indrettet, så det er utydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er enkelte steder, hvor det er tydeligt for børnene, hvad de må og kan.	Der er tydelighed i legepladsen, så børnene ved, hvad de må og kan, fx „her kan man spille bold“ og „her kan man klatre“.		
1	2	3	4	5

### 1.22. Vuggestue og børnehave – udendørs

Graduér på skalaen mellem de tre udsagn.

Vuggestue og børnehaver råder ikke over hver sin legeplads.	Vuggestuebørn og børnehavebørn leger på samme legeplads, men med tydelig afgrænsning og aldersrelevant legetøj og legesteder.	Vuggestue og børnehaver råder over hver sin legeplads, der er indrettet aldersrelevant.		
1	2	3	4	5

## Eventuelle kommentarer til temaet fysiske omgivelser – undendørs

Lege med fysisk udfoldelse og rolige lege - områder til højt og lavt aktivitetsniveau:

Det observeres at der udenfor er et stort og veldefineret legeområde. Her er der gode områder til vild leg og rolige aktiviteter. Hertil gode legeområder hvor børnene kan være i leg skærmet for andre og hvor de fysisk kan udvikle sig. Der er generelt god plads til den mængde af børn der er til stede på den pågældende dag.

Tematiserede legeområder:

Legepladsen går hele vejen rundt om halvdelen af børnehaven, der er et stort areal ned foran og et mindre til venstre for børnehaven. Lige ude foran dørene er der et fliseareal med borde og stole samt overdækning. Herefter kommer der et græsareal til højre med karrusel, store sten og et vippegyngedyr, til venstre er der en stor sandkasse. Efterfølgende kommer der en kørebane som snor sig hele vejen rundt på legepladsen. I højre side er der en bakke med en rutsjebane og krat, til venstre er et område med gynger, sansegynge og bagved en lille fodboldbane. Bagerst er der et skur til køretøjer og en bane med dæk samt et større opholdshus, der er 2 mindre legehuse på bakkerne og rør til at kravle igennem og på. På venstre side af børnehaven er der en trampolin, bålplads, sandkasse areal, gynger, en overdækning, stammer til at hamre i og en vandbane.

Lege- og aktivitetsformer:

Der er gode muligheder for både rolle-, konstruktions-, regel- og fysisk udfordrende lege.

Rollelegen observeres bl.a. om morgenen hvor en gruppe børn er super helte og laver forskellige tricks – de bevæger sig imellem de forskellige rum og inddrager personalet samt andre børn i legen, det observeres på græsset udenfor hvor der leges krokodiller og ovre ved drivhuset hvor der leges med barbie og i legehuset. Den fysiskudfordrende leg observeres bl.a. rundt på kørebanen, da der hoppes igennem sprinkleren og på trampolinen. Konstruktionslegen finder sted da der leges med perler og bygges huler i pudrummet. Der observeres denne dag i mindre grad fokus på regellege.

Understøtter legepladsen legen:

Det observeres at der mange gode steder for børnene til at have høj og lav aktivitet, desuden er tilstrækkeligt alders- og kønsrelevant legetøj og materialer til rådighed for alle børnene. Der er mulighed for at lege skærmet i og omkring legehuse, nede i arealerne omkring bålstedet – det observeres at der generelt er gode muligheder for børnene til at lege, uden at forstyrre hinanden i legen.

Der observeres oftest overlap oppe foran børnehaven på flisearealet – her er der en regel om at der ikke må køres, denne overholdes dog ikke altid.

Aktiviteter og tydelighed:

Der er generelt god tydelighed ift. hvad der kan og forventes af børnene på den undendørs legeplads. Der er gode afgrænsede legeområder, hvor de forskellige aktiviteter og leg kan udfolde sig. Det observeres i få tilfælde, at børnene reguleres i hvad de må og ikke må i de forskellige områder. Dette ses f.eks. med køretøjer på terrassen.

## RELATIONER

### Barn-voksen-relationen

#### 2.1. Samspil ved modtagelse eller afsked med børnene

Pædagogen retter sin opmærksomhed på børnene, hilser imødekommende og anvender børnenes navne, hjælper børnene med at sige godmorgen/farvel og støtter børnene i en god overgang mellem hjem og daginstitution.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.2. Samspelet mellem pædagogerne og børnene

Pædagogerne er imødekommende og lydhøre over for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.3. Kommunikation om oplevelser

Pædagogerne taler med børnene om deres oplevelser og følger „børnenes spor“.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.4. Pædagogernes interesse for børnene

Samværet bærer præg af interesse for børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.5. Pædagogerne møder barnet som individ

Der er tydeligt lagt vægt på, at pædagogerne kender hvert enkelt barn som en lille person og forholder sig til det enkelte barn. Pædagogerne møder ikke det enkelte barn som blot en del af en gruppe.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.6. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med regulering og/eller irettesættelse.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 2.7. Underkendelse af barnets perspektiv

Barnets perspektiv underkendes. Pædagogen reagerer med tvang og/eller skæld ud.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.8. Tilknytning og støtte

Pædagogen er til rådighed og tilbyder sin hjælp, når barnet er ude af sig selv følelsesmæssigt, fx vred, bange, usikker eller ked af det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.9. Pædagogens sensitivitet

Pædagogen er i sit samspil med det enkelte barn opmærksom på barnets kropslige og sproglige kommunikation om dets behov, oplevelser, intentioner, følelser og på, hvordan barnet har det.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.10. Bekræftelse

Pædagogen sætter ord på for at understøtte barnets behov, oplevelser, følelser og intentioner og for at undersøge, om hun har forstået barnet korrekt, dvs. i overensstemmelse med barnets egne oplevelser.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.11. Pædagogens respons

Pædagogens sprog og handling er tilpasset barnets udtryk og viser, at hun har forstået barnets perspektiv.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.12. Opmærksomhed på alle børn

Pædagogen er opmærksom på – og tager kontakt til – alle børn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.13. Kommunikation

Pædagogens engagement og kommunikation er rettet mod børnene snarere end mod de andre voksne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.14. Pædagogen møder børnene ud fra deres alder og udvikling

Pædagogen kommunikerer med børnene i overensstemmelse med deres alder og udviklingsmæssige forudsætninger.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

## Pædagogens støtte til børnenes indbyrdes relationer og venskaber

### 2.15. Opmærksomhed på børnenes fællesskab

Pædagogen understøtter børnenes muligheder for at knytte sig til andre børn og danne venskaber.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.16. Hjælp til at indgå i sociale samspil

Pædagogen hjælper børnene til at forstå og indgå i sociale samspil og fællesskaber i situationer, hvor de kommer til at handle impulsivt, i stedet for at irrettesætte eller skælde ud.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.17. Hjælp til inddragelse

Pædagogen hjælper de børn, der enten sidder passivt, ikke selv formår at komme ind i legen, går formålsløst rundt eller kommer til at forstyrre legen for andre, med at komme ind i eller vedligeholde en leg eller konstruktiv aktivitet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.18. Opmærksomhed på alle børns deltagelse

Pædagogen er opmærksom på at inddrage alle børn i fællesskabet, også børn i udsatte positioner.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.19. Etablering af aktiviteter og lege med henblik på inklusion

Pædagogen igangsætter forskellige lege og aktiviteter, hvor flere børn kan deltage, og som inkluderer alle børn i fællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.20. Pædagogen som forbillede

Pædagogen er et godt forbillede for børnene, er troværdig og taler venligt og med en god tone.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 2.21. Pædagogens hjælp til konfliktløsning

Pædagogen hjælper i konflikter, som børnene ikke selv kan løse, ved at tale om, hvad der skete. Pædagogen lytter til børnenes verbale og nonverbale udtryk for deres følelser og oplevelser og inddrager disse i løsningen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

## Eventuelle kommentarer til temaet relationer

### Samspil omkring modtagelse og afsked med børnene:

Det observeres at der fra morgenen er en voksen i fællesrummet til at tage imod børnene og personale fra vuggestuen oppe ved indgangen. Der tages imod børnene med navns nævnelse og nogle spiser morgenmad. Det observeres at der en overgang er mange børn i fællesarealet – de sættes i gang efter bedste evne og mødes i deres behov. Nogle bevæger sig selvstændigt ud i de forskellige rum. Da der kommer mere personale tager denne over og tager imod børnene oppe ved indgangen. Det observeres at der er en god dialog mellem børn, forældre og de tilstedeværende voksne, der tales stille og roligt med de første børn der er ankommet. Løbende og i takt med at der kommer flere voksne, bevæger de voksne sig ned i nogle af de andre rum. Det observeres at forældrene hjælper børnene af tøjet og afleverer børnene inde hos det pædagogiske personale. Nogle af de forældre der afleverer lidt senere, observeres i flere tilfælde lidt søgende efter det pædagogiske personale, da de har brug for en overlevering og at barnet tages med i fællesskabet. De observeres havende lidt svært ved at bryde ind i aktiviteterne der er opstartet. Tabulex er denne dag nede, så forældrene kan ikke melde børnenes ankomst, det gør personalet senere på dagen. Der er denne dag desuden nogle børn der har svært ved afleveringen og der opstår til tider lidt virvar, da de reagerer meget voldsomt på at forældrene går. Dette håndteres efter bedste evne, men personalet er på samme baggrund væk i kortere eller længere perioder.

### Samspillet mellem pædagogerne og børnene:

Det observeres at der generelt er et godt samspil mellem Det pædagogiske personale og børnene og der er meget lille forskel på hvordan de tilgår dette. Der grines og erfares sammen og de voksne er generelt deltagende i de forskellige lege og aktiviteter der foregår.

Der tages naturligt kontakt til børnene og de behandles i høj grad som små individer. De nævnes med navn og de mødes på hvert deres niveau. De voksne er opmærksomme på barnets kropssprog og møder det efter behov.

Det observeres at det pædagogiske personale fra morgenen af møder børnene hvor de er, og hjælper dem til en god start på dagen. Der observeres i løbet af dagen at de voksne inddrager og hjælper børnene ved behov. Der observeres en god tone og plads til både et kram og drilleri.

### Kommunikation om oplevelser:

Det observeres at det pædagogiske personale i høj grad fra morgenen af taler med børnene om deres oplevelser og følger børnenes spor.

Det observeres, at der i løbet af dagen er samtaler om et fælles tredje – der tales om hvad børnene tror der sker hvis alle klodser ud – så falder de ned og at en klods er popcorn, men hvad kan det ellers være?

Et barn har svært ved afleveringen og tages på skødet og der tales om hvorfor og yderligere om hvad der skal ske i løbet af dagen. Der er flere børn der ved aflevering der er kede af det, det modtages og der tales om situationen og de hjælpes igennem overgangen fra hjem til institution.

Det observeres generelt i løbet af dagen at de voksne er lydhøre overfor børnene og hvad de tænker og føler.

Det observeres at et barn er blevet uvenner med et andet barn, her lytter den voksne og hjælper til at finde en god løsning for begge børn.

### Pædagogernes interesse for børnene:

Det observeres at der tales og spørges ind til børnene og til hvordan de har det og eller hvad de kunne tænke sig. Der er en gennemgående forståelse og interesse for at nå rundt om alle børn.

Dette observeres bl.a. fra morgenen af der tages i mod alle børn og der er en interesse for at alle kommer i leg og eller startes op med det de har behov for.

Det observeres generelt, at der er en interesse for at nå om alle børn. Hvilket i de fleste tilfælde også opnås.

### Pædagogerne møder barnet som individ:

Det observeres at børnene i høj grad mødes som individ og altid med navn og en indsigt i både familie og hvilket legerelationer det evt. kunne have. Det observeres at der tages hensyn til individuelle behov, og at børnene generelt høres og ses af det pædagogiske personale.

### Underkendelse af barnets perspektiv:

Det observeres at børnenes perspektiv generelt er rammesættende for det der sættes i gang fra morgenen af og børnene bliver mødt i deres ønsker og kan frit vælge hvad de har lyst til.

Det observeres at der generelt i løbet af dagen tages udgangspunkt i et eller flere børns ønsker for de aktiviteter der igangsættes.

Efter formiddagsmaden observeres det, at børnene deles op i hold efter alder. Holdene er delt op imellem at være ved børnehaven og drivhuset. Det observeres at der ved børnehaven veksles mellem at de voksne laver planlagte aktiviteter hvor børnene kan deltage efter interesse og leg efter eget valg.

Ved drivhuset observeres leg efter eget ønske med undtagelse af oprydningen før frokost og under denne, her er alle børn deltagende. Det pædagogiske personale laver forskellige aktiviteter hvor børnene kan være deltagende alt efter hvad de har lyst til, der spilles bl.a. Uno og bygges en væg i træværkstedet.

Det observeres at de eneste tidspunkter børnene skal være med, er ved hold inddelingen, ved spisning og under oprydningen, her er der faste regler og siddepladser. Ellers observeres det, at de kan gå til og fra de aktiviteter der laves denne dag.

Der observeres generelt få episoder hvor børnenes perspektiv ikke følges, dette bl.a. da et barn cykler på terrassen, det må man ikke og han bliver ked af, at få det at vide, der er tidligere observeret en del børn cyklende i området – dette uden at blive anvist andet.

### Tilknytning, støtte og pædagogens sensitivitet:

Det observeres at der generelt er en stor sensitivitet overfor børnene og deres kropssprog. Det pædagogiske

## Eventuelle kommentarer til temaet relationer

personale møder oftest børnene der hvor de er og støtter børnene i deres interne relationer. Dette observeres bl.a. at et barn har svært ved at gå ned og tage tøj på for at gå ud, her guides og hjælpes barnet af en af de tilstedeværende voksne. Ved Legen ved sprinklerne observeres det desuden at der er pædagogisk personale der tager børnene i hånden og hjælper dem til at være deltagende. Der er under formiddagsmaden bestemt at der læses, efter lidt tid observerer det pågældende pædagogiske personale at børnene har svært ved at koncentrere sig, hvilket gør at der resten af tiden spises og snakkes på tværs.

### Pædagogens respons og bekræftelse:

Det observeres at børnene generelt høres og mødes i forskellige situationer, Det pædagogiske personale er opsøgende overfor børnene og spørger indtil hvad der udløser den eventuelle konflikter og hjælper børnene tilbage i leg. Nogle børn har her brug for meget guidning og andre er gode til at lege selv. Det observeres at der generelt er en nysgerrighed på børnenes perspektiver og de mødes med bekræftelse og respons der observeres som værende i overensstemmelse med barnets egne følelser.

### Opmærksomhed på alle børn:

Det observeres at der generelt er en god opmærksomhed på alle børn, de børn der har svært ved at lege observeres oftest at få hjælp af en voksen der enten guider dem i legen eller er deltagende. Der tages bl.a. hånd om situationer hvor børnene står uden for legen, her hjælpes børnene oftest til at være deltagende. Det hænder dog at nogle af de mindste børn og børn der leger meget selvstændigt, til tider observeres uden for fællesskabet.

### Kommunikation:

Der observeres kommunikation og engagement rettet både mod de andre voksne og børnene. Der observeres en del kommunikation rettet mod børnene fra morgenen af, dog ses det også at der skal afklares småting voksen-voksen. Generelt høres børnene og de anerkendes hvis og når de henvender sig, og bliver hjulpet i gang ved behov. Det observeres at der fra morgenen er en del dialog om de lege, børnene er i gang med og der opretholdes over længere tid et fælles tredje med en gruppe børn der går til og fra den voksne medarbejder tilstede.

### Pædagogen møder børnene ud fra deres alder og udvikling:

Det pædagogiske personale møder børnene i overensstemmelse med deres alder og udviklingsmæssige forudsætninger. De aktiviteter der sættes i gang, er aldersvarende og understøtter generelt børnenes deltagelsesmuligheder.

### Opmærksomhed på børnenes fællesskab:

Det observeres, at de voksne generelt er gode til at hjælpe børnene i deres interne relationer og hjælper med at sætte ord på når børnene har konflikter eller er kede af det. Der laves flere aktiviteter og lege med flere børn, hvor børnene selv vælger om de vil deltage. Der observeres denne dag, at der laves fælles aktiviteter, da børnene deles op i aldersgrupper, men ikke direkte aktiviteter der understøtter børnenes fællesskab – da de i grupperne laver leg eller aktivitet efter eget valg.

### Hjælp til at indgå i sociale samspil:

Der observeres generelt at det pædagogiske personale hjælper og understøtter børnene i børnefællesskabet, når de reagerer impulsivt frem for at irettesætte eller skælde ud. Dette observeres bl.a. da børnene under en mad situation bliver urolige, her vælger det pædagogiske personale at stoppe læsningen og gøre plads til børnenes interne snak, fremfor at de skal læse hele bogen færdig. Børnene får desuden ude på legepladsen hjælp til at indgå i en aktivitet hvor de venter på tur og tager hensyn til hinanden.

### Hjælp til inddragelse:

Generelt hjælpes børnene i leg og inddrages i fællesskabet igennem de aktiviteter og lege der laves. Her ses i høj grad at børnene understøttes til at være deltagende og være i en længere varende leg sammen med de andre børn og i flere tilfælde også de voksne. Nogle af børnene observeres dog til tider ved siden af eller uden for legen.

### Opmærksomhed på alle børns deltagelse:

Både ude og inde observeres det at det pædagogiske personale generelt er gode til at inddrage og være opmærksomme på alle børns deltagelse. Når der sættes noget i gang, tilbydes alle at deltage, dog er det ikke altid at det lykkes. Det observeres at der ofte spørges, om andre kunne have lyst til at være med.

### Etablering af aktiviteter og lege med henblik på inklusion:

Der etableres lege og aktiviteter for alle børn, med henblik på inklusion i et vist omfang. Det observeres at de om formiddagen deles i aldersopdelte grupper – hvori børnene selv bestemmer om de har lyst til at deltage i de lege og aktiviteter der foregår. Det er denne dag ikke altid tydeligt om det der sættes i gang, er med henblik på inklusion. Det observeres at nogle børn til tider indtager en position ved siden af eller udenfor legen.

### Pædagogen som forbillede:

Det observeres ofte, at pædagogerne er nede i øjenhøjde med børnene og er mere eller mindre deltagende i legen og fællesskabet herom. Det ses ofte at de er deltagende i de forskellige lege og udfordre legen og hvad der nu skal ske. Dette observeres dog værende lidt forskelligt fra personale til personale. Det observeres, at der generelt bliver talt med en god tone og i et alm. tonelege. Der observeres denne dag kun få irettesættelser indenfor ifm. aflevering, for vild leg i fællesrummet og i nogle tilfælde hvis der cykles på terrassen samt da de skal gå på række/hånd i hånd hjem fra drivhuset.



### Eventuelle kommentarer til temaet relationer

Pædagogens hjælp til konfliktløsning:

Det observeres, at pædagogerne hjælper til, hvis der opstår konflikter imellem børnene, og/eller hvis nogen slår sig. I nogle tilfælde observeres det, at børnene klarer små uoverensstemmelser selv, hvis der ikke lige er en voksen i umiddelbar nærhed. Dog er der ikke mange episoder af denne karakter på dagen, hvor der er behov for hjælp.

## LEG OG AKTIVITET

### Børneinitieret leg og aktiviteter

#### 3.1. Legeformer

Der er adgang til forskellige legeformer i institutionen: rolleleg, regelleg, konstruktionsleg og fysisk udfordrende leg.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 3.2. Mulighed for at fortsætte legen

Børnene har mulighed for at lade legetøjet blive stående, så de kan fortsætte legen senere eller næste dag.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 3.3. Mulighed for længerevarende lege

Børnene har mulighed for længerevarende lege uden at blive afbrudt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 3.4. Intensitet og engagement i legen

Pædagogen skaber vilkår for legen, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 3.5. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte har børnene fordybet leg, der varer længere end 30 minutter for børnehavebørn og alderssvarende for vuggestuebørn?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

#### 3.6. Beskyttelse af legen

Pædagogen er opmærksom på at beskytte legen ved ikke at afbryde en god leg, og ved at sørge for, at andre børn ikke bryder ind i legen (fx fordi de gerne vil være med eller forstyrrer, driller eller løber tværs igennem legeområdet).

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

## Voksnes støtte til børnenes leg

### 3.7. Deltagelse i forskellige legeformer

Pædagogen er aktiv i forhold til at tilbyde børnene at deltage i forskellige legeformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.8. Intensitet og engagement i legen

Hvor ofte tilbyder pædagogen barnet engagerede og længerevarende samspil om det fælles tredje?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.9. Facilitering af lege

Sætter pædagogen lege i gang i de forskellige legeområder?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.10. Udfordre leg

Pædagogen er aktiv i forhold til at facilitere og udfordre legen, hvis der er behov for det, fx i forhold til at støtte børn, der har svært ved at lege.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.11. Støtte til inddragelse i fællesskabet

Pædagogen giver plads til og understøtter børnenes lege og aktiviteter på måder, der giver mulighed for at inddrage alle børn i børnefællesskabet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

## Vokseninitieret leg og aktiviteter

### 3.12. Vokseninitierede aktiviteter

Pædagogerne tilbyder børnene forskelligartede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.13. Aldersrelevante aktiviteter

Er de vokseninitierede aktiviteter aldersrelevante?

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.14. Alsidige tilbud

Der er en stor bredde i tilbud til børnene, så alle børn kan finde aktiviteter, der motiverer dem.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.15. Aktiviteter og engagement

Børnene er engagerede og synes at opleve aktiviteter som meningsfulde.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.16. Opmærksomhed over for børnenes perspektiv i aktiviteter

Pædagogen gennemfører aktiviteten som planlagt uafhængigt af børnenes perspektiv.

Sjældent (5)	Af og til (4)	Jævnligt (3)	Ofte (2)	Næsten altid (1)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.17. Indflydelse på aktiviteter

Pædagogen indretter og forandrer aktiviteten i forhold til børnenes engagement og motivation.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.18. Indflydelse på aktiviteter

Det er muligt for børnene at vælge mellem at deltage i de vokseninitierede aktiviteter og at engagere sig i noget andet.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.19. Opmærksomhed på børn i udsatte positioner

Pædagogen er opmærksom på at inddrage børn i udsatte positioner i de vokseninitierede aktiviteter.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.20. Fordeling af børnene

Der er en god fordeling af børnene i aktiviteterne.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.21. Gruppestørrelse

De planlagte aktiviteter er tilpasset til gruppestørrelsen.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.22. Aktiviteter og køn

De planlagte aktiviteter appellerer til begge køn.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.23. Aktiviteter og fordybelse

Aktiviteterne giver mulighed for en fordybet kontakt med børnene.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.24. Aktiviteter og kommunikation

Aktiviteterne giver mulighed for, at børnene kan få fordybende samtaler med en voksen, som de kender godt.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.25. Aktiviteter og erfaringsdannelse

Aktiviteterne er varierede, så de giver børnene mulighed for en bred erfaringsdannelse.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.26. Aktiviteter og udtryksformer

Aktiviteterne giver børnene mulighed for at eksperimentere med forskellige udtryksformer.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

### 3.27. Børnenes engagement i aktiviteterne

Pædagogerne er imødekommende over for børnenes initiativer og følger deres engagement.

Sjældent (1)	Af og til (2)	Jævnligt (3)	Ofte (4)	Næsten altid (5)
--------------	---------------	--------------	----------	------------------

## Eventuelle kommentarer til leg og aktivitet

### Legeformer:

Det observeres at der i løbet af dagen er adgang til forskellige legeformer i institutionen for børnene som rolleleg, regelleg, konstruktionsleg og fysisk udfordrende leg.

Der er indenfor bl.a. observeret kreativ konstruktionsleg fra morgenen hvor der bygges med perler, arbejdes i værkstedet og laves huler, rolleleg da der leges superhelte, med Barbie og krokodille. Der leges fysiskudfordrende lege ved sprinkleren, med elastik bundet om kroppen, på køretøjerne og trampolinen. Der er denne dag ikke observeret så stort fokus på regellege.

### Mulighed for at fortsætte legen:

Der observeres denne dag i nogen grad, at legen kan fortsættes, der ryddes generelt op efter hver aktivitet før der skal spises eller hvis de skal noget andet. Dog lades sprinkleren stå og er tilgængelig senere på dagen.

### Mulighed for længere varende leg:

Det observeres at der fra ca. 07:00-07:50 er mulighed for leg indenfor, fra 07:50 åbnes der også op ud til legepladsen frem til kl. ca. 09:00, hvor blæsbørnene skiftes og der vaskes hænder. Der spises ca. 09:15 i spisegrupperne frem til 09:35. Herefter går en gruppe til drivhuset og der opstilles frivillige aktiviteter og mulighed for anden leg frem til frokost kl. 10:55 i både børnehaven og ved drivhuset. 11:15 starter spisningen og slutter ca. 11:55. 12:15 er gruppen tilbage ved børnehaven og der er aktiviteter og anden leg frem til kl. 14:00.

### Intensitet og engagement i legen:

Det observeres at der på nogle områder skabt nogle gode vilkår for legen, så børnene i deres børneinitierede leg har mulighed for at indgå i gode og berigende legeoplevelser med hinanden. Der observeres, at de voksne er gode til at etablere små lege fællesskaber til inddragelse af de børn, der har behov for at blive støttet i legen.

Det observeres at mange børn er i længere varende legefællesskaber flere gange i løbet af dagen, både med hinanden og det pædagogiske personale. Det observeres at der er god fokus på at have et fælles tredje.

### Beskyttelse af legen:

Ved at udnytte arealet både ude og inde er medarbejderne opmærksomme på, at beskytte lege, så ikke andre børn så let bryder ind i legene. Dog observeres det til tider at dette ikke helt kan undgås, bl.a. omkring om morgenen ved fællesrummet, hvor der i nogle perioder er høj aktivitet og mange børn.

Det observeres desuden at der er lidt forskel på hvordan det pædagogiske personale reagerer og håndhæver aftaler i de forskellige områder. Nogle gange må børnene godt noget, andre gange guides de til at gøre det anderledes.

De voksne tilbyder leg og lege fællesskaber, men lader også børnene lege i deres grupperinger, hvis der er lege i gang, dette især gældende ude på legepladsen.

### Deltagelse i forskellige legeformer:

Det observeres at de voksne generelt er gode til at rammesætte og tilbyde børnene forskellige legeformer. Dertil observeres de ofte også deltagende og aktive i de forskellige lege. Det pædagogiske personale observeres generelt som gode til at facilitere og understøtte de lege og aktiviteter de sætter i gang.

### Intensitet og engagement i legen:

De voksne observeres denne dag både faciliterende af lege og legefællesskaber og deltagende heri. Der observeres jævnligt længere varende samspil om et fælles tredje. De er til stede og de er nærværende overfor børnene, og ses ofte nede i øjn højde med børnene. Dog observeres det også at samspillende til tider opbrydes af andre opgaver der skal løses.

### Facilitering af lege og udfordre legen:

Det observeres jævnligt at der faciliteres lege og at de udfordres af de voksne, dette bl.a. om morgenen da en gruppe børn leger superhelte og det pædagogiske personale udfordrer legen ved at spørge ind til denne og hjælper den videre ved at stille spørgsmål og lege med. Det er generelt lidt forskelligt i hvor høj grad det pædagogiske personale udfordrer og eller er deltagende i legen. Dog observeres det ikke i så høj grad at de udfordrer børnenes egne lege.

### Støtte til inddragelse i fællesskabet:

Der bliver givet plads til børnenes leg, specielt ude, men der oprettes også lege fællesskaber hvor mange børn kan være deltagende, det observeres at de voksne er observante ift. at inddrage alle børn også i de fleste tilfælde de børn der har udfordringer med ved at være deltagende. Dog ses nogle børn stadig til tider udenfor legen. Denne dag observeres det oftest at være de samme børn og et par af de yngre som ses udenfor fællesskabet. Dette også gældende for et par børn, der i løbet af dagen observeres i længere varende leg med hinanden.

### Vokseninitierede aktiviteter:

Det observeres at de voksne ofte i gang sætter aktiviteter, dette både planlagte og efter børnenes efterspørgsel. Det observeres generelt at disse er forskelligartede, indenfor er det dog mest stillesiddende og rolige aktiviteter der tilbydes.

### Alsidige tilbud og engagement:

Det observeres at der tilbydes mange forskellige legeformer og aktiviteter der henvender sig til begge køn. Der er generelt over hele dagen tilbud om at være med i forskellige lege og aktiviteter lige fra at lave puslespil til at der hoppes igennem spinklerne.

### Indflydelse på aktiviteter og børnenes perspektiv i aktiviteterne:

Det observeres, at de voksne oftest følger børnene spor og tager udgangspunkt i hvad de efterspørger.

I løbet af hele dagen observeres det at børnene selv kan vælge mellem aktiviteter eller leg på egen hånd. Generelt

## Eventuelle kommentarer til leg og aktivitet

opleves aktiviteterne som meningsfulde for de deltagende børn og de er engagerede heri.

Opmærksomhed på udsatte børn:

Det observeres at der ofte tages hånd om børn i udsatte positioner, dette ses bl.a. om formiddagen og ved afleveringen om morgenen – hvilket for nogen godt kan være rigtig svær.

Dertil observeres det at de voksne generelt er opmærksomme på at inddrage alle børn i videst muligt omfang. Dog observeres det til tider, at nogle børn går lidt for sig selv og placere sig lidt udenfor fællesskaberne.

Gruppestørrelse og fordeling af børn:

Det observeres at der generelt er en god fordeling af børn både inde og ude og at størrelserne på grupperne er gode. Dog observeres det om morgenen at der på nogle tidspunkter er en del børn i fællesrummet.

Aktivitet og fordybelse:

Der er generelt mulighed for forskellig artede aktiviteter og fordybelse heri. De fleste børn observeres værende fordybet i længere perioder i løbet af dagen.

Aktiviteter og erfaringsdannelse/udtryksformer:

Der er forskellige former for aktiviteter der fordrer forskellige erfaringsdannelse – fysisk aktivitet med kørebanen og trampolin, motorisk udvikling i puderummet, cykelbaner osv. kreativ udfoldelse med maling og tegning. Der synges udenfor, lægges puslespil, leges dinosaur og leges med Lego og diverse andre legesager.

Generel opsummering:

Der er i løbet af KIDS observationerne blevet observeret, at personalet generelt er gode til at indtage forskellige positioner i legen – dog kunne et brush up på de forskellige lege positioner som instruktør, spillende træner, medspiller eller tilskuer sagtens have værdi.

Derudover observeres det, at nogle børn til tider indtager en position ved siden af eller udenfor legen – her kan der med fordel være fokus på, hvordan personalet kan være med til at understøtte netop disse børn og deres deltagelse i børnefællesskabet.

Obs. på de forskellige legeformer og hvad de kan understøtte.

På overgangen fra hjem til institution. Hvordan kan denne i videre omfang understøttes så der skabes mere ro og børnene mødes i deres følelser.

Hertil fokus på en enighed omkring de forskellige arealers udnyttelse og hvad man kan/ikke kan.

Det er observeret at der i mindre omfang er gjort klar til dagen og at materialerne er stillet frem. Hertil findes der i mindre omfang pædagogiske værksteder.

Dialoger med Børnene:

Hvor er det bedste sted på legepladsen?

Det bedste sted på legepladsen er ved karrusellen eller rutsjebanen.

Trampolinen, den elsker jeg at hoppe på.

Hvor må man lege henne?

Man må lege over det hele.

De voksne er sjove at lege med, de leger sådan nogle sjove lege.

Må man godt selv hente tingene?

Man spørger om lov til at hente tingene – men man kan godt selv hente dem.